

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2022 година,
со извештај на независниот ревизор

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2022 година,
со извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

	<u>Страна</u>
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	3 - 5
КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ	6
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	7
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА	8
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА	9
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	10
БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	11 - 40
Додатоци	
Додаток 1 - Годишен извештај за работа на Групата	
Додаток 2 - Консолидирана годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Акционерите и Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје што ги вклучуваат консолидираниот извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2022 година, консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, консолидираниот извештај за промени во главнината, консолидираниот извештај за паричните текови за годината што заврши тогаш, прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорносӣ на раководс̄тво̄то за финансискӣте извештаӣ

Раководството на ФЕРШПЕД АД Скопје е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и за интерна контрола што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорносӣ на ревизор̄от

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија, објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Основа за мислење со резерва

1. Како што е наведено во белешките 15 и 16 од овие финансиски извештаи, Групата има вложувања во придружено друштво во износ од 301.655 илјади денари и вложувања некотирани на берза во износ од 14.298 илјади денари. Групата ги води овие вложувања по набавната вредност. Групата не извршила последователна проценка на објективната вредност на овие вложувања на 31 декември 2022 година согласно барањата во Меѓународниот сметководствен стандард 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење, што е прифатен во Република Северна Македонија. Доколку истата била направена можеби би било неопходно да се намали вредноста на овие вложувања. Ревизијата изрази мислење со резерва за неизвршена проценка на објективната вредност на вложувањата во придружено друштво и на вложувањата некотирани на берза во финансиските извештаи на Групата за 2021 година.

2. Групата во 2022 година изврши отпис на побарувања од купувачи во износ од 96.716 илјади денари и побарувања за дадени позајмици во износ од 283.673 илјади денари од подружница врз која на 24.02.2022 година беше отворена стечајна постапка. Овие салда од минати години се отпишани на товар на акумулирана добивка од минати години. Ревизијата изрази мислење со резерва за финансиските извештаи на Групата за 2021 година за ненаплатливост на побарувања од купувачи од подружница во износ од 96.196 илјади денари и за ненаплатливост на побарувања за дадени позајмици на подружница во износ од 283.673 илјади денари.

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен за можните ефекти опишани во Основа за мислење со резерва - точка 1 и освен за ефектите опишани во Основа за мислење со резерва - точка 2, консолидираните финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје заклучно со 31 декември 2022 година, како и финансиската успешност и паричните текови за годината што заврши тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Групата, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи за годината што заврши на 31 декември 2022 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на ФЕРШПЕД АД Скопје за годината што заврши на 31 декември 2022 година.

Скопје, 26 април 2023 година

Овластен ревизор

Љупчо Пецев

Друштво за ревизија
ПЕЦЕВ РЕВИЗИЈА
ДООЕЛ Скопје

Управител

Љупчо Пецев

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ
за годината завршена на 31 декември 2022 година

во илјади денари	Белешки	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Приходи од продажба	6	4.790.735	4.693.497
Останати приходи од работење	7	27.672	30.757
Промена на вредноста на залихите на готови производи и производство во тек		-	-
Потрошени материјали и ситен инвентар	8	-80.584	-54.045
Трошоци за вработените	9	-280.268	-236.674
Амортизација	13	-82.593	-72.310
Набавна вредност на продадени стоки		-205.947	-178.015
Останати расходи од работење	10	<u>-4.064.471</u>	<u>-4.100.363</u>
Добивка од работење		104.544	82.847
Финансиски приходи	11	4.953	5.322
Финансиски трошоци	11	<u>-2.613</u>	<u>-1.545</u>
Добивка пред оданочување		106.884	86.624
Данок на добивка		<u>-12.309</u>	<u>-12.265</u>
Добивка по оданочување		94.575	74.359
Добивка / загуба по оданочување што припаѓа на:			
Сопствениците (имателите на акции)		90.511	75.914
на матичното друштво		4.064	-1.555
Неконтролирачко учество	22	<u>94.575</u>	<u>74.359</u>
Основна заработувачка по акција (во денари)	12	5.552	4.656

Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје ги усвои консолидираните финансиски извештаи на 28 март 2023 година и ги предложи на Собранието на акционери за одобрување

Генерален директор

Иван Петровски

Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за годината завршена на 31 декември 2022 година

во илјади денари	Белешки	2022	2021
Добивка по оданочување		94.575	74.359
Останата сеопфатна добивка / загуба			
Нереализирани добивки (загуби) од вложувања расположливи за продажба		27	235
Ревалоризација на недвижности, постројки и опрема		-	-
Вкупно останата сеопфатна добивка / загуба		27	235
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		94.602	74.594
Вкупна сеопфатна добивка / загуба што припаѓа на:			
Сопствениците (имателите на акции) на матичното друштво		90.538	76.149
Неконтролирачко учество	22	4.064	-1.555
		<u>94.602</u>	<u>74.594</u>

**Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен
дел на овие финансиски извештаи**

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

**КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
за годината завршена на 31 декември 2022 година**

во илјади денари	Белешки	<u>2022</u>	<u>2021</u>
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	13	514	422
Недвижности, постројки и опрема	13	1.521.070	1.737.954
Аванси за материјални средства		6.690	4.508
Недвижности дадени под закуп	14	199.169	-
Вложувања во подружници и придружени друштва	15	301.721	301.655
Вложувања расположливи за продажба	16	93.174	92.176
Останати долгорочни средства	17	1.853	1.857
Вкупно		2.124.191	2.138.572
Тековни средства			
Залихи	18	16.298	15.726
Побарувања од купувачи	19	147.818	282.103
Останати краткорочни побарувања	20	33.545	40.943
Побарувања за краткорочни позајмици и депозити	21	5.815	291.146
Парични средства	22	194.474	149.298
Вкупно		397.950	779.216
ВКУПНО СРЕДСТВА		2.522.141	2.917.788
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал		677.426	677.426
Сопствени акции		-431.248	-431.248
Законски резерви		291.887	291.887
Ревалоризациони и останати резерви		78.715	61.351
Акумулирана добивка		1.406.629	1.749.732
Вкупно капитал и резерви што припаѓаат на сопствениците на матичното друштво		2.023.409	2.349.148
Неконтролирачко учество	23	228.088	224.551
Вкупно		2.251.497	2.573.699
Нетековни обврски			
Обврски по долгорочни кредити	24	7.115	21.298
Останати долгорочни обврски	25	1.010	2.056
Вкупно		8.125	23.354
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	26	117.139	167.241
Останати краткорочни обврски	27	125.476	127.839
Краткорочни финансиски обврски	28	19.904	25.655
Вкупно		262.519	320.735
Вкупно обврски		270.644	344.089
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		2.522.141	2.917.788

Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

**КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА
за годината завршена на 31 декември 2022 година**

2022 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалориз. и останати резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
Состојба 01.01.2022 година	677.426	-431.248	291.887	61.351	1.749.732	2.349.148
Сеопфатна добивка						
Добивка за годината	-	-	-	-	90.511	90.511
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	27	-	27
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	27	90.511	90.538
Ефект од консолидациони промени во подружниците и од исклучување на подружница	-	-	-	-6.663	-4.978	-11.641
Трансакции со сопствениците						
Распределено за инвестиции основни средства	-	-	-	24.000	-24.000	0
Отписи на салда од минати год. на товар на акумулир. добивка	-	-	-	-	-380.389	-380.389
Распределено за награди по одлука на акционер. собр.	-	-	-	-	-15.281	-15.281
Распределено за дивиденди по одлука на Собранието на акционери	-	-	-	-	-8.966	-8.966
Состојба 31.12.2022 година	677.426	-431.248	291.887	78.715	1.406.629	2.023.409

2021 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалориз. и останати резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
Состојба 01.01.2021 година	677.426	-431.248	291.887	591.442	766.282	1.895.789
Сеопфатна добивка						
Добивка за годината	-	-	-	-	75.914	75.914
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	235	-	235
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	235	75.914	76.149
Ефект од консолидациони промени во подружниците и од исклучување на подружница	-	-	-	-	400.284	400.284
Трансакции со сопствениците						
Пренос од ревалоризациони резерви во акумулир. добивка	-	-	-	-530.326	530.326	0
Распределено за награди по одлука на акционер. собр.	-	-	-	-	-14.107	-14.107
Распределено за дивиденди по одлука на Собранието на акционери	-	-	-	-	-8.967	-8.967
Состојба 31.12.2021 година	677.426	-431.248	291.887	61.351	1.749.732	2.349.148

Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
за годината завршена на 31 декември 2022 година

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
А. Парични текови од деловни активности		
Добивка по оданочување	94.575	74.359
Амортизација на недвижности, опрема и нематеријални средства	82.593	72.310
Добивка / загуба од продажба и расходување и вредносно усогласување на недвижности и опрема	-11.847	-6.715
Добивка / загуба од продажба на вложувања расположливи за прод.	-381	-
Залихи	-572	-639
Побарувања од купувачи	13.165	36.897
Останати краткорочни побарувања	11.363	-1.426
Обврски спрема добавувачи	-39.016	-38.542
Останати краткорочни обврски	1.205	10.206
Нето парични текови од деловни активности	151.085	146.450
Б. Парични текови од инвестициони активности		
Набавки на основни средства	-92.921	-88.626
Набавки на нематеријални средства	-179	-
Аванси за материјални средства	-10.945	-6.547
Прилив од продадени недвижности, опрема и нематер. средства	42.334	18.568
Прилив од останати долгорочни средства	4	57
Прилив од краткорочни финансиски средства	1.658	1.999
Парични средства на исклучена подружница од консолидација	-39	-22.585
Одлив / прилив од вложувања расположливи за продажба	-644	1.252
Нето парични текови од инвестициони активности	-60.732	-95.882
В. Парични текови од финансиски активности		
Одлив од долгорочни обврски	-15.229	-16.735
Одлив од краткорочни финансиски обврски	-5.751	-2.947
Откупени сопствени акции во подружница	-	-100
Исплатени награди	-15.281	-14.107
Исплатени дивиденди	-8.916	-9.419
Нето парични текови од финансиски активности	-45.177	-43.308
ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	45.176	7.260
Парични средства на почетокот на годината	149.298	142.038
Парични средства на крајот на годината	194.474	149.298

Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ГРУПАТА ФЕРШПЕД

1.1. Акционерското друштво за меѓународна и внатрешна шпедиција со јавни и царински складишта ФЕРШПЕД Скопје основано е и работи во Република Северна Македонија. Скратениот назив на Друштвото гласи: ФЕРШПЕД АД Скопје.

Основни дејности што ги обавува ФЕРШПЕД АД Скопје се: шпедиција, угостителство, јавни и царински складишта и трговија со мешовити стоки.

1.2. Акционерската главнина на ФЕРШПЕД АД Скопје се состои од 18.113 обични акции. Номиналната вредност на една акција изнесува 37.400 денари.

Акционери со учество од и над 5% во издадените акции на ФЕРШПЕД АД Скопје на 31.12.2022 година се: Макошпед АД Скопје 19,65% (19,65% на 31.12.2021 година); Драган Наков 11,83% (11,83% на 31.12.2022 година), Сашо Наков 11,04% (11,04% на 31.12.2021 година) и Европа АД Скопје 9,66% (9,66% на 31.12.2021 година).

На 31.12.2022 година ФЕРШПЕД АД Скопје има откупено 1.810 обични акции или 9,993% од акционерската главнина (1.810 обични акции на 31.12.2021 година или 9,993% од акционерската главнина).

1.3. Седиштето на Друштвото е на ул. Македонија бр. 11а, Скопје.

1.4. Групата ФЕРШПЕД АД Скопје, покрај матичното друштво, ја сочинуваат повеќе друштва во мнозинска сопственост, и тоа:

процент на учество на ФЕРШПЕД АД Скопје	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје	57,930%	57,930%
ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид	73,503%	73,503%
ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје	99,981%	99,981%
ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун	100%	100%
ФЕРАГЕНТ ДОО Бар	-	100%
ФЕРТРАДЕ ДОО Белград	100%	100%

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје преку ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје поседува 99,666% од основната главнина на МЕПКОМ ДОО Скопје.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

- ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА се бави со издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп и со продажба на трговски стоки.
- ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид се бави со хотелиерство и угостителство.
- ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје се бави со тргување со хартии од вредност во свое име, како и во име и за сметка на своите клиенти.
- ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун е регистриран за дејности на други агенции за транспорт;
- ФЕРАГЕНТ ДОО Бар е регистриран за извршување на останати придружни дејности во сообраќајот;
- ФЕРТРАДЕ ДОО Белград е регистриран за извршување на останати придружни дејности во сообраќајот;
- МЕПКОМ ДОО Скопје е регистриран за извршување на друга трговија на мало во неспецијализирани продавници.

Поради неработење, односно необавување на деловна активност повеќе од 2 години, од консолидација во 2022 година е исклучен ФЕРАГЕНТ ДОО Бар. ФЕРАГЕНТ ДОО Бар нема вработени лица.

1.6. Бројот на вработени во Групата ФЕРШПЕД АД Скопје на 31 декември е прикажан во табелата што следи:

Број на вработени на 31 декември	2022	2021
ФЕРШПЕД АД Скопје	305	298
ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје	5	6
ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид	119	130
ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје	2	2
ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун	5	4
ФЕРАГЕНТ ДОО Бар	-	-
ФЕРТРАДЕ ДОО Белград	1	1
МЕПКОМ ДОО Скопје	-	-
ВКУПНО ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје	437	441

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1. Прописи

Финансиските извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се подготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Сметководствени стандарди прифатени во Република Северна Македонија се Меѓународните стандарди за финансиско известување што се објавени во Правилникот за водење на сметководство во Службен весник на Република Македонија број 159 од 29 декември 2009 година, а применливи се од 01 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено. Таму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршеното прикажување во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на методот на набавна вредност, како и врз основа на објективна (пазарна) вредност за вложувањата наменети за тргување и вложувањата расположливи за продажба за друштвата кои котираат на Берза.

2.3. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето. Тоа значи дека Групата ќе продолжи да работи во догледна иднина.

2.4. Принципи за консолидација

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се презентирани како да сочинуваат едно друштво. Групата ФЕРШПЕД АД Скопје го опфаќа матичното друштво ФЕРШПЕД АД Скопје, како и неговите друштва во мнозинска сопственост (подружници) ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје, ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид, ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје, ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун, ФЕРТРАДЕ ДОО Белград и МЕПКОМ ДОО Скопје (подружница поседувана од ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје. Во 2021 година во консолидацијата беше вклучен и ФЕРАГЕНТ ДОО Бар.

Друштвата во мнозинска сопственост се правни лица под контрола на матичното друштво. Контролата претставува моќ да се управува со финансиските и оперативните политики на друго друштво од страна на матичното друштво.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Вложувањето на Матичното друштво во друштвата во мнозинска сопственост, како и уделот на Матичното друштво во главнината на друштвата во мнозинска сопственост сразмерно на вложувањето се елиминирани при консолидацијата. При консолидацијата, во извештајот за финансиска состојба, се исклучени и меѓусебните долгорочни и краткорочни побарувања и обврски и финансиските вложувања и обврски. Делот на капиталот што им припаѓа на останатите акционери во акционерскиот капитал и основната главнина на друштвата во мнозинска сопственост на ФЕРШПЕД АД Скопје се прикажани како неконтролирачко (малцинско) учество.

Во консолидираниот биланс на успех извршени се елиминации на меѓусебно остварените приходи и расходи, како и на приходите по основ на дивиденди исплатени од подружниците спрема матичното Друштво. Учеството на малцинските акционери во добивката на Групата е презентирано одделно од добивката на Групата.

2.5. Користење на сметководствени проценки и расудувања

При подготвувањето на финансиските извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Некои ставки во финансиските извештаи се проценуваат затоа што неможат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања што се засновани на последни расположливи информации.

Сметководствени проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на материјалните и нематеријалните средства, објективната вредност на побарувањата, односно нивната наплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и други ставки.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во околностите што биле основа за проценката, како резултат на нови информации или последователни случувања.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи се прикажани во понатамошниот текст. Сметководствените политики се конзистентно применети во текот на презентираниите периоди.

3.1. Политика на евидентирање на приходите

Приходите од продажба на производи, стоки и услуги се мерат според објективната вредност на надоместокот кој е примен или се побарува. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат во моментот на нивната испорака и прифаќање од страна на купувачите. Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугите имајќи го во предвид степенот на завршеност на услугата.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.2. Приходи од камати

Каматите настанати по основ на побарувања од деловните односи и пласмани се искажуваат како приходи од камати во рамките на финансиските приходи. Приходите од камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.3. Расходи за камати

Каматите настанати по основ на финансиски обврски, како и по основ на обврски од деловните односи се искажуваат како расходи за камати во рамките на финансиските расходи. Расходите за камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.4. Приходи по основ на вложувања расположливи за продажба

Приходите по основ на вложувањата расположливи за продажба се искажуваат во билансот на успехот како приходи во рамките на финансиските приходи. Тие се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за нивно примање.

3.5. Тековно и инвестиционо одржување

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување на недвижностите, постројките и опремата се евидентираат на товар на расходите на работење во пресметковниот период кога ќе настанат.

Реконструкциите и адаптациите со кои се менува капацитетот или намената на основните средства се книжат како зголемување на вредноста на основните средства.

3.6. Недвижности, постројки и опрема

Набавките на недвижностите, постројките и опремата во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата се состои од фактурната вредност, зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Во согласност со прописите кои порано се применуваа недвижностите, постројките и опремата се ревалоризирани на крајот на годината. Ревалоризацијата се вршеше на набавната или претходно ревалоризираната вредност и на исправката на вредноста со примена на официјални коефициенти за ревалоризација. Последна ревалоризација Групата изврши во 2003 година.

Недвижностите, постројките и опремата се поделени во групи, односно подгрупи по кои се врши пресметка на амортизацијата до нивниот целосен отпис.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Позитивната разлика настаната при продажба на недвижностите, постројките и опремата се книжи како добивка во рамките на останатите приходи од работење, а негативната разлика се книжи како загуба во рамките на останатите расходи од работење. Неотпишаната вредност на расходуваните недвижности, постројки и опрема се книжи на товар на останатите расходи од работење.

3.7. Амортизација

Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба.

Стапките што се применуваат за амортизација на недвижностите, постројките и опремата што ги поседува Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се како што следи:

Градежни објекти	1 - 10%
Производна опрема	7 - 12,5%
Патнички моторни возила, возила на моторен погон и приклучни уреди	16,5 - 25 %
Компјутерска опрема и телекомуникациска опрема	16,5 - 25%
Мебел, деловен инвентар, опрема за затоплување, вентилација и за одржување на канцелариски и други простории, канцелариски и друг мебел, како и друга опрема за вршење на канцелариски работи	20%
Останата неспомнатата опрема	10%
Повеќегодишни лозови насади	5%
Нематеријални средства	15 - 20%

Амортизација не се пресметува за ставките: земјиште, инвестиции во тек и уметнички слики.

3.8. Оштетување (обезвреднување) на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сметководствена вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загуба од оштетување (обезвреднување) се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност на средството. Надоместувачката вредност претставува повисока вредност од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност. Нето продажната цена е износ што се добива од продажба на средството во трансакција помеѓу добро известени субјекти. Употребната вредност е сегашна вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивната продажба на крајот од употребниот век. Надоместувачкиот износ се проценува за поединечните средства или доколку тоа не е можно за целата група на средства која генерира готовински прилив.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.9. Вложувања расположливи за продажба

Вложувањата расположливи за продажба во билансот на состојба се класифицираат во рамките на долгорочните средства. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојба. Промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се евидентира во рамките на капиталот на позицијата останати резерви. Кога намалувањето на објективната вредност на финансиско средство расположливо за продажба е признаено во останатата сеопфатна добивка и постои објективен доказ дека средството е безвредното, акумулираната загуба која е признаена во останатата сеопфатна добивка се рекласификува во добивката или загубата во годината. Значително или продолжено намалување на објективната вредност на вложување во сопственички инструмент под неговата набавна вредност е објективен доказ за обезвреднување. Вложувањата расположливи за продажба за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност, намалени за евентуално нивно обезвреднување поради стечај, ликвидација или други релевантни индикатори.

Во моментот на продажба на вложувањата расположливи за продажба, акумулираниот износ во капиталот што произлегува од промена на вредноста се евидентира во билансот на успех.

3.10. Залихи

Залихите се искажуваат според пониската од набавната или цената на чинење и нето реализационата вредност. Набавната вредност на залихите ги вклучува сите трошоци за нивна набавка и другите трошоци направени залихите да се доведат до нивната сегашна состојба. Цената на чинење ги опфаќа директните трошоци за суровини и материјали, трошоците за плати на производните работници и производните општи трошоци. Нето реализациона вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.11. Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања за испорачаните производи, стоки и услуги, намалени за исправката на вредност за ненаплатливите побарувања. Исправка на вредноста на побарувањата од купувачи се врши кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикатори кои се користат при проценката на наплатливоста на побарувањата од купувачи се: инсолвентност на купувачите, значително доцнење на наплатата, како и стечај или ликвидација на купувачите. Последователната наплата на претходно отпишаните износи на побарувања се признава во рамките на останатите оперативни приходи.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.12. Вложувања во хартии од вредност за тргување

Вложувањата во хартии од вредност за тргување се класифицираат во рамките на тековните средства во билансот на состојба. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата за тргување се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојбата. Промената на објективната вредност на вложувањата за тргување се признаваат во билансот на успех во рамките на останатите оперативни приходи, односно расходи.

3.13. Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства на жиро сметки во банките, девизни сметки во банките, денарска и девизна благајна, депозити во банки со рок на доспевање пократок од 90 дена и други парични средства.

3.14. Пресметка на странските средства за плаќање и сметководствен третман на курсните разлики

Побарувањата и обврските во странски средства за плаќање се искажуваат во денарска противвредност по средниот официјален курс што го објавува Народната банка на Република Северна Македонија на денот на извештајот за финансиската состојба.

Позитивните и негативните курсни разлики кои настануваат при искажувањето на побарувањата, обврските и кредитите од странски средства за плаќање во нивна денарска противвредност, како и курсните разлики што настануваат во текот на годината по основ на продажба и набавка на стоки, се искажуваат во билансот на успех како дел од финансиските приходи, односно од финансиските расходи.

3.15. Капитал, сопствени акции, резерви и акумулирана добивка

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од матичното друштво и кои се купени од истото се евидентираат како сопствени (резервски) акции. Тие се признаваат по нивната набавна вредност во која се вклучени и трансакционите трошоци, а се прикажуваат како намалување на капиталот на Групата.

Законски резерви

Законските резерви ги сочинуваат резервите формирани со распределба на дел од нето добивката на Друштвото. Овие резерви можат да бидат употребени за покривање на искажана загуба во работењето на Друштвото.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва произлегува од ревалоризацијата на недвижностите, постројките и опремата пред 1 јануари 2005 година, датумот на премин кон новите сметководствени стандарди. Ефектот на ревалоризацијата се внесуваше во ревалоризационата резерва. Оваа резерва не е на располагање на акционерите.

Акумулирана добивка

Акумулираната добивка ги вклучува нераспределената добивка од претходните години, како и добивката по оданочување од тековната година.

3.16. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачите се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачите се отпишуваат по истекот на рокот на застареност со одобрување на останатите оперативни приходи.

3.17. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по долгорочни и краткорочни кредити. Делот од долгорочните кредити што доспева за наплата во рок од 12 месеци од денот на билансот на состојбата се рекласифицира во рамките на тековните обврски.

3.18. Данок на добивка

Согласно измените во даночната регулатива, основа за пресметување на данок на добивка од 2014 година е добивката пред оданочување пресметана според сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели и намалена за пропишаните даночни ослободувања.

Во периодот 2009 - 2013 година основа за пресметка на данокот на добивка беа повеќе видови расходи кои не се признаваа за целите на оданочувањето, тн. даночно непризнаени расходи. Данок на добивка се плаќаше и се плаќа и при исплатата на дивиденди од добивките остварени во финансиските извештаи за 2009 - 2013 година.

Стапката на данокот на добивка во Република Северна Македонија изнесува 10% (10% и во 2021 година).

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.19. Користи за вработените

Придонеси за вработените

Групата во текот на своето нормално работење врши исплати во корист на своите вработени за пензиско осигурување, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход во согласност со важечките законски стапки во текот на годината. Основица за пресметка на придонесите претставува бруто платата. Групата плаќа придонес за пензиско осигурување во првиот и вториот пензиски столб, односно во Државниот пензиски фонд, а дел и во приватни пензиски фондови. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање

Групата, во согласност со домашните законски прописи, на вработените што се пензионираат им исплаќа надомест во износ на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирањето. Групата нема направено резервирање за ова право на вработените затоа што износот е нематеријален за финансиските извештаи.

3.20. Резервирања

Резервирања се признаваат и пресметуваат кога Групата има правна обврска или обврска која произлегува од договор како резултат на минат настан и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства со цел да се подмири обврската и кога може да се направи разумна проценка на износот. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се усогласат со најдобрата тековна проценка.

3.21. Неизвесни обврски и неизвесни средства

Неизвесни обврски се можни обврски што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Групата. Неизвесните обврски само се обелоденуваат во финансиските извештаи.

Неизвесни средства се можни средства што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Групата. Неизвесните средства се признаваат ако приливот на економски користи е веројатен.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИК

Во своето работење Групата е изложена на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарниот ризик (ризик од промена на девизните курсеви и ризик од промена на цените), кредитниот ризик, ризикот од промена на каматните стапки и ризикот од неликвидност. За управување со финансиските ризици е надлежен Управниот одбор. Основата на управувањето со финансискиот ризик се состои во изнаоѓање начини за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти.

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на девизниот курс

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје во своето работење стапува во меѓународни трансакции заради продажби и набавки на производи, стоки и услуги. Овие трансакции се искажани во странски валути. Групата користи и долгорочни кредити деноминирани во странска валута.

Групата не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик, бидејќи вакви инструменти не се во примена во Република Северна Македонија. Поради тоа, Групата е изложена на ризик поврзан со можните флуктуации на курсевите на странските валути.

Ризик од промени на цените

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје е изложена на ризик од промена на пазарните цени на вложувањата расположливи за продажба затоа што овој вид на ризик е надвор од контрола на Групата.

4.2. Кредитен ризик

Групата е изложена на кредитен ризик во случај купувачите на нејзините производи да не можат да ги извршат своите обврски спрема Групата.

Побарувањата од купувачите вклучуваат побарувања од поголем број купувачи со умерени салда, што претставува спроведување на политиката на дисперзија на побарувањата на поголем број купувачи со цел да се избегне зависноста од мал број на купувачи.

4.3. Ризик од промени на каматните стапки

Групата е изложена на ризик од промени на каматните стапки кога користи кредити и кога има депонирани средства во банки. Обврските по кредити вообичаено се отплатуваат по променливи каматни стапки. Депозитите вложени во банки исто така се подложни на промени на каматните стапки зависни од движењата на финансиските пазари. Ова ја изложува Групата на можен ризик од промени на каматните стапки.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје нема посебна политика за намалување на каматниот ризик и истиот го регулира преку директни преговори со банките.

4.4. Ризик од неликвидност

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Групата нема да биде во состојба со паричните средства навремено да ги плаќа обврските спрема доверителите и кредиторите.

Групата нема ликвидносни проблеми во работењето затоа што води политика на навремено обезбедување на потребните парични средства за плаќање на доспеаните обврски.

4.5. Ризик од финансирање

Групата го следи ризикот од финансирање преку показателот за задолженост. Овој показател се пресметува како однос меѓу нето обврските и вкупниот капитал. Нето обврските се пресметуваат како разлика помеѓу вкупните кредити (краткорочни и долгорочни) и паричните средства.

Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје врши редовно следење на кредитната задолженост на Групата.

4.6. Даночен ризик

Македонската даночна регулатива е подложна на промени и различни толкувања. Даночните власти во Република Северна Македонија можат во период од 5 години од датумот на поднесениот даночен извештај да извршат контрола и да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Групата нема сознанија за околности кои би можеле да доведат до значајни материјални даночни обврски, освен оние што се евидентирани во финансиските извештаи на Групата.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

5.1. Ризик од финансирање

Ризикот од финансирање прикажан преку показателот на кредитната задолженост е како што следи:

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Обврски по кредити и позајмици	28.029	49.009
Парични средства	<u>-194.474</u>	<u>-149.298</u>
Нето обврски по кредити и позајмици	-166.445	-100.289
Капитал и резерви	2.251.497	2.573.699
% на кредитна задолженост	<u>0,00%</u>	<u>0,00%</u>

Групата ФЕРШПЕД на 31.12.2022 и на 31.12.2021 година не е нето кредитно задолжена поради тоа што паричните средства се значително поголеми од износот на обврски по кредити и позајмици.

5.2. Ризик од промена на девизните курсеви

Групата влегува во трансакции во странска валута кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари. Поради тоа, Групата е изложена на ризик од промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2022 и 2021 година по валути е како што следи:

во илјади денари	Средства		Обврски	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
ЕУР	114.518	119.678	51.483	92.418
УСД	53	2.638	347	3.020
	<u>114.571</u>	<u>122.316</u>	<u>51.830</u>	<u>95.438</u>

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Сензитивна анализа

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на македонскиот денар за 10% во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

во илјади денари	Зголемување 10%		Намалување 10%	
	2022	2021	2022	2021
ЕУР	6.304	2.726	-6.304	-2.726
УСД	-29	-38	29	38
	<u>6.274</u>	<u>2.688</u>	<u>-6.274</u>	<u>-2.688</u>

5.3. Ризик од промена на каматните стапки

Групата се изложува на ризик од промена на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годината е како што следи:

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Финансиски средства		
Некаматоносни		
Парични средства	105.121	149.298
Побарувања од купувачи	147.818	282.103
Останати побарувања	29.428	31.103
Побарувања за дадени позајмици	1.044	286.377
Долгорочни финансиски средства	-	-
Вложувања во подружници, придружени друштва и расположливи за продажба	394.895	393.831
	<u>678.306</u>	<u>1.142.712</u>
Каматоносни со фиксна камата		
Парични средства	89.353	-
Побарувања за дадени позајмици	-	-
Депозити во банки	-	-
	<u>89.353</u>	<u>-</u>
Каматоносни со променлива камата		
Парични средства	-	-
Побарувања за дадени позајмици	-	-
Депозити во банки	4.771	4.769
	<u>4.771</u>	<u>4.769</u>
	<u>772.430</u>	<u>1.147.481</u>
Финансиски обврски		
Некаматоносни		
Обврски спрема добавувачи	117.139	167.241
Обврски за кредити и позајмици	4.514	6.698
Останати тековни и долгорочни обврски	54.248	53.882
	<u>175.901</u>	<u>227.821</u>
Каматоносни со променлива камата		
Обврски по кредити	-	-
	<u>0</u>	<u>0</u>
Каматоносни со фиксна камата		
Обврски по кредити	22.505	40.255
	<u>22.505</u>	<u>40.255</u>
	<u>198.406</u>	<u>268.076</u>

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за еден процентен поен на каматните стапки на дадените депозити и неотплатените кредити. Анализата е направена на салдата на депозити и неотплатени кредити на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

во илјади денари	зголемување		намалување	
	2022	2021	2022	2021
Дадени депозити и кредити	48	48	-48	-48
Земени кредити	-	-	-	-
	48	48	-48	-48

5.4. Ризик од ликвидност

Следната табела дава приказ на роковите за плаќање на финансиските обврски на Групата со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година:

31.12.2022 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити и позајмици	8.536	6.677	4.691	7.115	27.019
Обврски спрема добавувачи	117.139	-	-	-	117.139
Останати краткорочни и долгорочни обврски	53.238	-	-	1.010	54.248
	178.913	6.677	4.691	8.125	198.406

31.12.2021 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити и позајмици	8.119	5.466	12.070	21.298	46.953
Обврски спрема добавувачи	167.241	-	-	-	167.241
Останати краткорочни и долгорочни обврски	51.826	-	-	2.056	53.882
	227.186	5.466	12.070	23.354	268.076

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Следната табела дава приказ на старосната структура на финансиските средства на Групата со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година:

31.12.2022 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства и депозити	194.474	-	-	-	194.474
Побарувања од купувачи	126.510	12.647	3.322	5.339	147.818
Останати краткор. побарув.	26.763	-	-	2.665	29.428
Останати долгор. побарув.	-	-	-	-	0
Побарувања за позајмици	850	-	-	194	1.044
Депозити во банки	4.771	-	-	-	4.771
Вложувања во подружници, придружени друштва и расположливи за продажба	-	-	-	394.895	394.895
	353.368	12.647	3.322	403.093	772.430

31.12.2021 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства и депозити	149.298	-	-	-	149.298
Побарувања од купувачи	152.088	7.832	1.892	120.291	282.103
Останати краткор. побарув.	26.722	2.735	224	1.422	31.103
Останати долгор. побарув.	-	-	-	-	0
Побарувања за позајмици	600	-	-	285.777	286.377
Депозити во банки	4.769	-	-	-	4.769
Вложувања во подружници, придружени друштва и расположливи за продажба	-	-	-	393.831	393.831
	333.477	10.567	2.116	801.321	1.147.481

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

во илјади денари	2022	2021
Приходи од продажба на домашен пазар	4.605.192	4.477.135
Приходи од продажба на странски пазар	185.543	216.362
Вкупно	4.790.735	4.693.497

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

7. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Приходи од отпис на обврски	1.745	2.477
Приходи од вишоци	7.129	2.424
Приходи од наплатени отпишани побарувања	418	879
Приходи од субвенции и државна финансиска поддршка	383	7.995
Добивка од продажба на недвижности и опрема	11.915	6.553
Приходи од надомест на штети	2.487	4.514
Приходи од реклама	35	4.010
Останато	<u>3.560</u>	<u>1.905</u>
Вкупно	<u>27.672</u>	<u>30.757</u>

8. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И СИТЕН ИНВЕНТАР

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Потрошени суровини и материјали	78.086	46.951
Потрошени резервни делови и ситен инвентар	<u>2.498</u>	<u>7.094</u>
Вкупно	<u>80.584</u>	<u>54.045</u>

9. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Бруто плати	266.139	228.023
Други надометоци за вработените	<u>14.129</u>	<u>8.651</u>
Вкупно	<u>280.268</u>	<u>236.674</u>

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

10. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕ

во илјади денари	2022	2021
Енергија	98.756	34.760
Транспортни трошоци	573.956	680.962
Услуги за одржување и заштита	8.911	8.636
Трошоци за царина	3.273.322	3.286.278
Закупнина	6.592	5.778
Трошоци за комунални услуги	12.944	11.421
Даноци и други давачки независни од финансискиот резултат	6.815	6.866
Трошоци за договор за дело	3.844	261
Премии за осигурување	2.974	2.704
Трошоци за репрезентација, реклама и спонзорства	7.917	10.010
Вредносно усогласување на побарувања од купувачи и останати краткорочни побарувања	1.724	8.282
Банкарски услуги	7.125	6.605
Загуба /неотпишана вредност на продадени, расходувани и вредносно усоглас. на основни средства	-	413
Трошоци и надоместоци за органите на управување	15.431	8.693
Трошоци за вработени преку агенција за вработување	2.540	2.461
Трошоци за информатичко софтверски услуги	4.849	5.095
Судски, адвокатски и нотарски трошоци	2.513	1.032
Расходи за провизии и попусти	3.723	2.303
Останати оперативни расходи	30.535	17.803
Вкупно	4.064.471	4.100.363

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

11. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ / РАСХОДИ

во илјади денари	2022	2021
Приходи од камати	388	328
Позитивни курсни разлики	1.092	1.128
Дивиденди	3.433	3.866
Останати финансиски приходи	40	-
Вкупно финансиски приходи	4.953	5.322
Расходи за камати	-1.345	-857
Негативни курсни разлики	-1.255	-683
Останати финансиски расходи	-13	-5
Вкупно финансиски расходи	-2.613	-1.545
Нето финансиски приходи / расходи	2.340	3.777

12. ОСНОВНА ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	2022	2021
Заработувачка која им припаѓа на имателите на обични акции (во илјади денари)	90.511	75.914
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	16.303	16.303
Основна заработувачка по акција во денари	5.552	4.656

Основната заработувачка по акција се пресметува со делење на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции) со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината. Поради фактот дека ФЕПШПЕД АД Скопје нема издадено приоритетни акции целата добивка по оданочување припаѓа на имателите на обични акции.

Разводната заработувачка по акција не е пресметана затоа што ФЕРШПЕД АД Скопје нема издадено разводнувачки потенцијални обични акции.

13. ОСНОВНИ СРЕДСТВА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Ревалоризираната набавна вредност на основните и нематеријалните средства и нивната исправка на вредноста се како што следи:

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2022 година

во илјади денари	Земјиште и градежни објекти	Опрема	Инвестиц. во тек	Останати основни средства	Вкупно основни средства	Нематер. средства
Набавна или ревалоризир. вредност						
Состојба 01.01.2022	2.498.361	1.036.481	6.528	6.954	3.548.324	25.512
Нови набавки	48.909	34.368	9.644	-	92.921	179
Пренос од инвестиции	1.152	191	-1.343	-	0	-
Основни средства на исклучена подружница	-6.471	-4.125	-	-	-10.596	-
Пренос од аванси		8.184	577	-	8.761	-
Пренесено на влож. во недв.	-283.974				-283.974	
Курсни разлики	-12	-6	-	-	-18	-1
Расходување и продажба	-32.118	-14.475	-	-	-46.593	
Прекнижув. и усогласув.	-437	-5.501	-	5.513	-425	498
Состојба 31.12.2022	2.225.410	1.055.117	15.406	12.467	3.308.400	26.188
Исправка на вредност						
Состојба 01.01.2022	995.220	815.150	-	0	1.810.370	25.090
Амортизација	35.957	46.506	-	-	82.463	131
Основни средства на исклучена подружница	-78	-4.125	-	-	-4.203	-
Пренесено на влож. во недв.	-84.805	-	-	-	-84.805	
Курсни разлики	-	-5	-	-	-5	-1
Расходување и продажба	-4.989	-11.117	-	-	-16.106	
Прекнижув. и усогласув.	3.399	-3.783	-	-	-384	454
Состојба 31.12.2022	944.704	842.626	-	0	1.787.330	25.674
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2022						
	1.280.706	212.491	15.406	12.467	1.521.070	514

2021 година

во илјади денари	Земјиште и градежни објекти	Опрема	Инвестиц. во тек	Останати основни средства	Вкупно основни средства	Нематер. средства
Набавна или ревалоризир. вредност						
Состојба 01.01.2021	2.432.661	911.582	154.212	7.568	3.506.023	25.512
Нови набавки	1.721	16.484	70.421		88.626	
Пренос од инвестиции	84.711	140.768	-225.749	270	0	-
Пренос од аванси		-	7.644	-	7.644	-
Курсни разлики	-17	-3	-	-1	-21	-
Расходување и продажба	-21.214	-32.352	-	-834	-54.400	
Прекнижув. и усогласув.	499	2	-	-49	452	
Состојба 31.12.2021	2.498.361	1.036.481	6.528	6.954	3.548.324	25.512
Исправка на вредност						
Состојба 01.01.2021	972.057	807.877	-	303	1.780.237	24.889
Амортизација	34.966	37.143	-	-	72.109	200
Курсни разлики	-1	-3	-	-	-4	-
Расходување и продажба	-12.105	-29.867	-	-	-41.972	
Прекнижув. и усогласув.	303		-	-303	0	1
Состојба 31.12.2021	995.220	815.150	-	0	1.810.370	25.090
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2021						
	1.503.141	221.331	6.528	6.954	1.737.954	422

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Како обезбедување за повлечени кредити од банки под хипотека се дадени следните градежни објекти на Групата:

- хотел Александар Палас на Бул. 8-ми септември бр. 15 Скопје, КО Карпош со површина од 15.353 метри квадратни, со сметководствена вредност од 622.691 илјади денари;
- деловен простор во Маџари на КП 1056 со површина од 14.305 метри квадратни, со сметководствена вредност од 58.820 илјади денари;
- деловен простор во Маџари на КП 1050 со површина од 14.580 метри квадратни, со сметководствена вредност од 59.243 илјади денари;
- недвижен имот во место Лагадин со површина од 11.682 метри квадратни со земјиште под зграда од 4.055 метри квадратни и дворно место од 16.923 метри квадратни, со сметководствена вредност од 124.044 илјади денари;
- недвижен имот - хотел во с. Маврово кој се состои од градежен објект од 902 метри квадратни и земјиште со површина од 1.011 метри квадратни со сметководствена вредност од 66.828 илјади денари.

14. НЕДВИЖНОСТИ ДАДЕНИ ПОД ЗАКУП

во илјади денари	<u>2022</u>
Набавна вредност	
Состојба на 1 јануари	-
Набавки	-
Продажба	-
Пренос од /на НПО	281.725
Состојба на 31 декември	<u>281.725</u>
Акумулирана амортизација	
Состојба на 1 јануари	-
Амортизација за тековната година	
Продажба	-
Пренос од /на НПО	83.584
Состојба на 31 декември	<u>83.584</u>
Сегашна вредност на 31 декември	<u>198.141</u>

Како обезбедување за повлечени кредити од банки под хипотека е даден деловен простор на ул. Македонија бр. 11а Скопје со површина од 1.843 метри квадратни. Сметководствената вредност на заложениот недвижен имот изнесува 47.453 илјади денари.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

15. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ И ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
15.1. Вложувања во подружници што не се консолидирани	66	-
15.2. Вложувања во придружени друштва	301.655	301.655
- Европа АД Скопје, учество од 24,99%	301.655	301.655
- Останати	-	-
ВКУПНО	301.721	301.655

16. ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
16.1. Вложувања котирани на официјалниот пазар на Макед. берза на подсегментите берзанска котација и супер котација	77.670	76.672
- во банки	-	371
- во акционерски друштва	77.670	76.301
- во државни обврзници	-	-
16.2. Вложувања котирани на официјалниот пазар на Макед. берза на подсегментот задолжителна котација	1.206	1.206
- во банки	-	-
- во акционерски друштва	1.206	1.206
- во државни обврзници	-	-
16.3. Вложувања некотирани на Берза	14.298	14.298
- во акционерски друштва	298	298
- во друштва со ограничена одговорност	14.000	14.000
ВКУПНО	93.174	92.176

17. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ СРЕДСТВА

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Побарувања по основ на долгорочна гаранција	1.853	1.857
Побарувања по станбени кредити	-	-
Останато	-	-
Вкупно	1.853	1.857

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

18. ЗАЛИХИ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Материјали	12.889	9.662
Резервни делови, ситен инвентар и амбалажа	101	75
Производство во тек	-	-
Готови производи	-	-
Трговски стоки	<u>3.308</u>	<u>5.989</u>
Вкупно	<u>16.298</u>	<u>15.726</u>

19. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Побарувања од купувачи во земјата	162.625	284.450
Побарувања од купувачи во странство	<u>43.078</u>	<u>66.705</u>
Вкупно побарувања од купувачи - бруто	205.703	351.155
Исправка на вредност	-57.885	-69.052
Вкупно побарувања од купувачи - нето	<u>147.818</u>	<u>282.103</u>

20. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Побарувања за повеќе платени даноци и други побарувања од државата	6.374	8.658
Побарувања од вработените	2.474	4.013
Однапред платени и пресметани трошоци и пресметани приходи (АВР)	4.075	8.115
Побарувања за аванси и депозити	42	1.725
Побарувања по цесии	14.068	18.091
Побарувања за дивиденда од подружница	6.485	-
Останати краткорочни побарувања	<u>27</u>	<u>341</u>
Вкупно	<u>33.545</u>	<u>40.943</u>

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

21. ПОБАРУВАЊА ЗА КРАТКОРОЧНИ ПОЗАЈМИЦИ И ДЕПОЗИТИ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Позајмици на подружници што не се консолидираат	-	283.673
Позајмици на неповрзани субјекти	850	2.510
Депозити во банки	4.771	4.769
Останато	<u>194</u>	<u>194</u>
Вкупно	<u>5.815</u>	<u>291.146</u>

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Жиро сметки	89.449	71.212
Благајна	1.865	1.290
Девизни сметки	13.601	76.574
Девизна благајна	205	222
Депозити во банки со краток рок на доспевање	89.354	-
Други парични средства	<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупно	<u>194.474</u>	<u>149.298</u>

23. НЕКОНТРОЛИРАЧКО УЧЕСТВО

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Состојба на почетокот на годината	224.551	246.788
Ефект од промени во капиталот и резервите (акумулираната добивка / загуба и резервите), промена во малцинското учество и исклучување на подружница од консол.	-587	-20.682
Неконтролирачко учество во добивката/загубата	4.064	-1.555
Неконтролирачко учество во друга сеопфатна добивка	<u>-</u>	<u>-</u>
Промени во текот на годината	3.477	-22.237
Состојба на крајот на годината	<u>228.028</u>	<u>224.551</u>

Неконтролирачко учество е учеството на останатите акционери и содружници во акционерскиот капитал, содружничкиот капитал и останатите ставки од капиталот и резервите на друштвата што се во мнозинска сопственост на ФЕРШПЕД АД Скопје или на неговите подружници.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

24. ОБВРСКИ ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Халкбанк АД Скопје	19.417	32.894
Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје	4.151	6.458
Обврски за финансиски лизинг	3.088	7.361
Вкупно	<u>26.656</u>	<u>46.713</u>
Намалено за обврските со доспеаност за плаќање до една година	-19.541	-25.415
Долгорочни обврски со доспеаност за плаќање над една година	<u>7.115</u>	<u>21.298</u>

25. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Обврски за примени депозити	1.010	2.056
Останато	-	-
Вкупно	<u>1.010</u>	<u>2.056</u>

26. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Обврски спрема добавувачи во земјата	88.337	112.895
Обврски спрема добавувачи во странство	28.802	54.346
Обврски спрема добавувачи за нефактурирани стоки	-	-
Вкупно	<u>117.139</u>	<u>167.241</u>

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

27. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2022	2021
Обврски за даноци	3.984	6.625
Обврски за бруто плати	29.185	19.664
Обврски за дивиденди и награди	1.690	2.308
Обврски спрема органите на управување	7.381	-
Обврски по цесии	6.375	19.394
Обврски за аванси	6.841	6.636
Пресметани приходи	6.491	6.793
Пресметани трошоци и однапред наплатени приходи	58.906	62.584
Останато	4.623	3.835
Вкупно	125.476	127.839

Од вкупниот износ на сметката пресметани трошоци и однапред наплатени приходи (ПВР), 48.639 илјади денари (58.228 илјади денари на 31.12.2021 година) се по основ на одложено плаќање на царина и царински давачки кои доспеваат за плаќање во наредната година до 10 јануари. Овие плаќања се покриени со банкарска гаранција.

28. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2022	2021
Обврски по краткорочни кредити		
Халк банка АД Скопје	-	-
Обврски спрема останати кредитори	363	240
Вкупно	363	240
Тековна доспеаност на долгорочни кредити	19.541	25.415
ВКУПНО КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	19.904	25.655

29. САЛДА И ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Во продолжение се прикажани салдата и трансакциите што произлегуваат од односите помеѓу поврзаните субјекти (матичното друштво и подружниците, и подружниците меѓусебе), а што се елиминирани во консолидираните финансиски извештаи.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Во 2022 година поради неработење, односно немање на деловна активност повеќе од две години, од консолидација е исклучен ФЕРАГЕНТ ДОО Бар.

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Вложувања во подружници		
- Хотели Метропол АД Охрид	177.479	177.479
- Лотарија на Македонија АД Скопје	203.258	203.258
- Фершпед Брокер АД Скопје	10.542	32.667
- Еуротрадинг ДООЕЛ Солун	33.443	5.732
- Ферагент ДОО Бар	-	66
- Фертраде ДОО Белград	250	250
Вкупно елиминирани вложувања во подружници	424.972	419.452
Побарувања од купувачи	7.333	15.248
Останати краткорочни побарувања	3.675	12.797
Краткорочни финансиски средства	-	-
Вкупно елиминирани тековни средства	11.008	28.045
Обврски спрема добавувачи	7.333	15.248
Останати краткорочни обврски	3.675	12.797
Краткорочни финансиски обврски	-	-
Вкупно елиминирани тековни обврски	11.008	28.045
Приходи од продажба	42.908	45.962
Приходи од дивиденди	-	-
Приходи од камати	-	-
Вкупно елиминирани приходи	42.908	45.962
Потрошени материјали	-	-
Набавна вредност на трговски стоки	20.773	24.710
Транспортни трошоци	12.061	13.345
Наемнини	2.912	2.520
Останати расходи од работење	7.162	5.387
Расходи за камати	-	-
Вкупно елиминирани расходи	42.908	45.962

Во продолжение се дадени салдата и трансакциите што произлегуваат од односите на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје со придружното друштво ЕВРОПА АД Скопје.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Вложувања во Европа АД Скопје (белешка 15)	301.655	301.655
Побарувања од купувачи	3.211	2.696
Останати краткорочни побарувања (аванси, цесии)	1.116	779
Обврски спрема добавувачи	934	1.357
Обврски за позајмици	-	-
Приходи од продажба на стоки и услуги	22.121	18.836
Набавки на стоки и услуги	3.065	1.895
Расходи за камати	25	-

30. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при прикажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута на 31 декември се следните:

во денари	<u>2022</u>	<u>2021</u>
EUR	61,4932	61,6270
USD	57,6535	54,3736

31. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Со состојба 31 декември 2022 година побарувањата по судските постапки покренати против Групата изнесуваат 20.368 илјади денари (21.959 илјади денари на 31.12.2021 година). Раководството на Групата редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови. Иако исходот на судските постапки не може да се утврди со сигурност, раководството смета дека од судските постапки нема да произлезат материјално значајни обврски.

Групата на 31.12.2022 година има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон повеќе доверители во износ од 430.539 илјади денари (436.926 илјади денари на 31.12.2021 година).

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

32. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЧКИОТ ПЕРИОД

По датумот на известувачкиот период не се случиле настани што треба да се обелоденат во овие финансиски извештаи.